

Asia: VN/2160/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset lausunnon antajille

Millaisia huomioita teillä on oppivelvollisuuslakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

On hyvä asia, että oppivelvollisuuden suorittaminen mahdollistetaan myös nuorten työpajatoiminnassa. Työpajatoiminta on tärkeä ja vaikuttava osa palvelujärjestelmää erityisesti niille nuorille, joille koulutus- tai työelämävalmiuksien vahvistaminen perinteisissä oppimisympäristöissä on vaikeaa. Työpajat toimivat lisäksi matalan kynnyksen joustavina ja yksilöllistä tukea tarjoavina oppimisympäristöinä, jotka edistävät nuorten kiinnittymistä koulutukseen ja työelämään.

Esitetty kahden kuukauden enimmäiskesto työpajajaksossa tuntuu liian lyhyeltä, eikä se kaikissa tilanteissa mahdollista kaikkien tuen tarpeessa olevien nuorten tavoittamista, heidän tilanteensa kokonaisvaltaista arviointia, kiinnittymistä oppimiseen ja luottamuksellisen suhteen rakentamista. Lisäksi rajausta on ongelmallinen erityisesti niiden nuorten osalta, jotka eivät kyseisenä aikana suorita oppivelvollisuuttaan opiskelijastatuksella, sillä se voi käytännössä kaventaa nuorten oikeutta opiskeluhuollon palveluihin, kouluruokailuun ja koulumatkaetuihin sekä heikentää tuen jatkuvuutta siirtymävaiheissa. Rakenteellisten ratkaisujen ohella nuoret tarvitsevat riittävää ja yksilöllistä tukea.

Millaisia huomioita teillä on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Oppivelvollisten asettaminen ensisijaiseksi kohderyhmäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) on perusteltu ja kannatettava linjaus. Se vahvistaa koulutuspolkujen jatkuvuutta ja tukee oppivelvollisuuslain tavoitteita erityisesti niiden nuorten kohdalla, joilla ei vielä ole riittäviä valmiuksia siirtyä tutkintokoulutukseen. Lisäksi on olennaista varmistaa riittävät resurssit ohjaukseen, opiskelijahuoltoon ja moniammatilliseen yhteistyöhön.

Millaisia huomioita teillä on perusopetuslakiin, ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja lukiolakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Perusopetuslakiin tehtävät muutokset korostavat monialaisen yhteistyön merkitystä perusopetuksen, nuorisotyön, opiskeluhuollon ja muiden tukipalveluiden välillä sekä edellyttävät,

että nuorelle rakentuu selkeä, suunnitelmallinen ja katkeamaton tuen jatkumo perusopetuksesta toiselle asteelle ja tarvittaessa vaihtoehtoihin oppimisympäristöihin, erityisesti koulutuspolun siirtymävaiheissa, joissa toimiva yhteistyö on keskeistä tuen oikea-aikaisuuden, nuoren osallisuuden ja syrjäytymisen ehkäisyn kannalta.

Leisimo Eino-Veikko
Jyväskylän kaupungin sivistyspalvelut

Jokinen Riikka
Jyväskylän kaupunki - Sivistyspalvelut